

18. navadna nedelja
Pirniče, 5. avgust 2018
»Za ljubi kruhek«

Dragi bratje in sestre!

Slovenski pesnik Janez Menart je bil duhovit človek. V svoji poeziji se je izkazal za izjemnega poznavalca človeške duše; bil je realist, a je znal kljub temu tudi tiste najbolj vsakdanje in banalne človeške lastnosti popisati na duhovit in nikoli dolgočasen način. V eni od svojih pesmi je hotel pokazati, kako človek z leti, kljub vsemu idealizmu, ki ga napolnjuje v mladosti, s časoma visoke in plemenite cilje nadomesti z banalnim prizadevanjem za zadovoljevanje svojih najosnovnejših potreb.

Takole pravi:

Ko še pleničke sem zlatil, lepo pri mamici sem pil
in nisem se prav nič boril za ljubi kruhek.

Ko drsal šolske sem klopi, spoznal sem: mnogo je ljudi
in vsak peha se in poti za ljubi kruhek.

Ko trezno sem v življenje zrl, sem vse bolj redko z njim se sprl
in marsikaj molče požrl za ljubi kruhek.

Ko sem polagoma starel, za dom in ženo sem skrbel
in mnogo lumparij počel za ljubi kruhek.

Ko se mi je že zgrbil stas, mi trebuh visel je čez pas
kot jasen in vabljev oglas za ljubi kruhek.

Na grob je vklesal kamnosek: TA, KI TU GNIJE, NI BIL PEK,
A, GLEJ, PREŽIVEL JE SVOJ VEK ZA LJUBI KRUHEK.

Bratje in sestre: čeprav duhovito, vendarle tudi nekoliko tragično, kajne? Kaj vse smo ljudje pripravljeni storiti za ljubi kruhek. Pa nikar ne mislite, da so pri tem naše generacije kakšna posebna izjema. Ljudem se to dogaja vse od začetka: mar nismo že v prvem berilu poslušali, kako so Izraelci obžalovali svojo osvoboditev izpod Faraonove oblasti, spominjajoč se »egiptovskih loncev mesa«. »Kaj nam bo svoboda, če smo pa lačni«? In čeprav napačno, je tako razmišljanje

zelo človeško. Kolikokrat je človek pripravljen zatajiti svoje vrednote, ideale, zgolj za to, da si lahko odreže debelejši kos kruha. Kako že jih je pred dnevi nekdo duhovito poimenoval? »Kruhoborci«?

Morda si domišljam preveč, ampak zdi se mi, da lahko v osnovi ljudi delimo na dve veliki skupini: na tiste, ki dajejo prednost koristim in so zanje pripravljeni delati še tako ponižujoče kompromise, in na tiste, ki so za ideale pripravljeni tudi trpeti, če je to potrebno. Najbrž bi bilo krivično, če bi skušali vse ljudi okarakterizirati s pripadnostjo eni ali drugi skupini. Takih, ki bi izrazito pripadali eni ali drugi strani je peščica. Velika večina se nas nahaja nekje v sredini, zdaj na tej, zdaj na oni strani. A ni tako? Tu in tam nam uspe in smo ponosni na to, vse prevečkrat spet ne. Tako je pač življenje.

In ker Jezus povsem dobro ve za te človekove boje - mar ni končno tudi sam v uri preizkušnje na Oljski gori kolebal o tem ali naj sprejme kelih trpljenja, ki mu ga ponuja Oče ali ne - ker torej ve, kaj se dogaja v človeku, nas goreče spodbuja: »Ne delajte za jed, ki mine, temveč za jed, ki ostane za večno življenje.« Ali z drugimi besedami: »Ne prodajajte svoje duše za ljubi kruhek. Ohraniti svobodo, dostojanstvo in mir srca je neskončno dragocenejše, kot vzdrževati visok življenjski standard ter take in drugačne ugodnosti, ki jih ponuja gospodar sveta.«

Zato, bratje in sestre, izprosimo od Boga vso potrebno moč, da bomo mogli zvesto vztrajati na poti svobode. Bog nam prihaja nasproti; pošilja nam mano in prepelice tudi takrat, ko to najmanj pričakujemo. Amen.